

GRØN KULTURARV

BYGNINGSKULTURENS DAG
7. OKTOBER 2018

BEVARINGSFORENINGEN PRÆSTØ OG OMEGN, BEVARINGSFORENINGEN VORDINGBORG
BYGNINGS- OG LANDSKABSKULTUR MØN
I SAMARBEJDE MED VORDINGBORG KOMMUNE

Hvordan kan vi beskytte bevaringsværdige haver, parker og landskaber?

I nyeste nummer af 'By og Land' (Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskulturs tidsskrift) skriver formand Karen Margrethe Olsen:

"Have- og landskabskunsten får desværre ofte mindre opmærksomhed end bygningskunsten, skønt begge dele er lige betydningsfulde. Landsforeningen vil arbejde for at synliggøre den grønne del af vores kulturarv langt mere, end det hidtil har været tilfældet".

Meget tyder på, at den grønne kulturarv er landet i et 'hul' i vores samlede system til beskyttelse af kulturarven. Der er færre fredede parker og haver end bygninger. . Og der er ikke andre redskaber til sikring af grønne bevaringsværdier end fredning. Der eksisterer ikke, som for bygninger, en klassifikation som 'bevaringsværdig', et vurderingssæt

som bygningsbevaringens SAVE-system eller et regelsæt for sikring af bevaringsværdierne. En nok så stor trussel mod de grønne bevaringsværdier ligger i disse år i manglende vedligeholdelse af parker og haver. Et emne, der ofte optræder i den offentlige debat – også i Vordingborg kommune. Der er en klar tendens til, at de værdier, som de smukke parker og haver udgør, taber i kampen om prioritering af ressourcerne – hvad enten det er i offentligt eller privat regi.

Landsforeningen opfordrer til, at der sætter øget fokus på 'betydningsfulde haver og parker'. Den udfordring tager vi – bevaringsforeningerne i Vordingborg Kommune – op ved Bygningskulturens Dag 2018, som afholdes søndag den 7. okt. 2018. Vi gør det som vanligt ved at besøge nogle lokale eksempler på årets tema, og dermed både synliggøre den valgte problemstilling og sætte den under debat - med udgangspunkt i vores egen virkelighed.

Parken på Lilliendal er ikke fredet, men er bevaringsværdig.

- På Nordfeld Gods ved Møns nordkyst ligger hovedbygningen i en smuk og stor park, som imidlertid kun vedligeholdes nødtørftigt, da hovedbygningen ikke anvendes, og 'repræsentation' ikke tillægges samme betydning nu som ved parkens anlæggelse i 1870'ene. Hvilke træer er det særligt vigtigt at bevare, og hvordan kan vi, der skatter den grønne kulturarv, evt. hjælpe ejeren?
- Museumsgården med Hans Hansens have ved Keldbylille på Møn er også fredet, og her lykkes det at opretholde bevaringsværdierne – den danske landbohave anno 1940 – ikke så meget p.g.a. fredningen i sig selv, som ved en stor indsats af frivillige.
- Steges middelalderlige voldområde er et fredet fortidsminde, og fungerer med tilstødende parker som et af byens vigtigste rekreative områder. Men området er langt fra fordums storhed, p.g.a. driftsbesparelser – og måske også fordi vi ikke har en klar vision for, hvad vi vil med dette enestående anlæg. Kan vi sikre områdets bevaringsværdier og udvikle dets 'historiefortælling' – til gavn for både borgere og turister?
- På Lilliendal gods kan man opleve en nyskabende måde at bruge herregårdens grønne arealer på. For nogle år siden fik ejerne støtte fra Realdania-programmet 'Fremtidens Herregård' til at renovere og nyindrette det tidligere herregårdsgartneri til skolehaver, som i dag passes af skoleelever fra to nærliggende folkeskoler. Og godset er igen blevet en del af lokalsamfundet.

- Historisk Botanisk Have i Vordingborg er en lille, grøn perle, der desværre for nylig har været på avisforsiderne p.g.a. manglende vedligeholdelse af den ellers så smukke og frodige oase. Kommunen, der har driftsforpligtelsen, giver tørken skylden, men den kan næppe være eneste årsag. Hvad kan der gøres for at redde dette klenodie for kommunens grønne kulturarv? Haven er indstillet til fredning i 2013 af Landsforeningen. I området omkring den botaniske have har man, i forbindelse med etablering af Danmarks Borgcenter, genskabt de gamle, vandfyldte voldgrave, og derved opnået en bedre og historisk korrekt ramme om borgruinen og borgcenteret, såvel som et smukt, rekreativt anlæg til gavn for byens borgere.

Læs mere om årets tema og de enkelte besøgsmaal i dette lille hæfte.

VELKOMMEN TIL BYGNINGSKULTURENS DAG 2018 DEN 7. OKTOBER OG DEBAT OM SIKRING AF DEN GRØNNE KULTURARV!

Bevaringsforeningerne i Vordingborg kommune

LANDSFORENINGENS POLITIK FOR 'BETYDNINGSFULDE HAVER'

Vi skal have mange flere af vore haver, parker og grønne områder beskyttet imod ødelæggelse og overgreb. Her er det vigtigt, at vi som brugere og ejere er opmærksomme, men også kommunes bevågenhed er nødvendig. Det sker allerede i et vist omfang i forbindelse med byplanlægning og lokalplanlægning, men slet ikke i tilstrækkeligt omfang. Vi håber, at denne tur kan bidrage til at øge opmærksomheden mod de betydningsfulde haver og grønne områder i vores lokalområde.

"Betydningsfulde haver" skal forstås bredt og dækker mange kategorier af grønne områder; lige fra private haver, byparker og andre grønne anlæg i byerne til institutionshaver, kolonihaver, kirkegårde etc.

Fællestrækket for de betydningsfulde haver er at de er menneskeskabte, tildannede og kultiverede, og at de rummer kulturhistoriske og arkitektoniske træk. Det er derfor, at de er betydningsfulde og beriger vores byer og landskaber på en helt særlig måde. Derfor skal vi give dem opmærksomhed og passe på dem.

Karen Margrethe Olsen

Formand Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur

Liselund park er et eksempel på et fredet haveanlæg.

NORDFELD GODS

"Den skjulte park"

Nordfeld ligger på Møns nordkyst, omtrent midt mellem Stege og Møns Klint. På den højtliggende del af kysten ud for parken kan man se ud over Fakse Bugt og op til Stevns Klint.

Godset er en del af de 5 ryttergodser på Møn, som kongen satte til salg i 1769. Godset blev ejet af forskellige ejere frem til 1820, hvor Christian Danneskiold-Samsøe blev ny ejer. Denne slægt var ejere frem til 1930, hvor godset blev erhvervet af J.S. Krarup. I 2002 blev Nordfeld overtaget af Jens Krarup Haubroe, der stadig ejer godset og driver det som landbrug.

Hovedbygningen

I 1874 opførte Otto Sophus Danneskiold-Samsøe den nye hovedbygning i nygotisk stil. (arkitekten Frederik Wilsbech).

Hovedbygningen ligger placeret højt i terrænet, øst for i parken. Hovedbygningen er symmetrisk over en midt-tværsakse med gennemgående frontispice, på den ene side med indgang og på den anden side med en stor terrasse.

Parken

I 1809 kan man, på et par malerier af C.W. Eckersberg, se at der har været et egentligt haveanlæg med slyngede stier og store træer.

Men med at opførelsen af den nye hovedbygning blev den 10 tdr. land store park omlagt til et storstilet parkanlæg, der med sin smukke beliggenhed og de mange gamle og sjældne træer blev til et yndet udflugtssted for turister og egnens beboere.

Godsets bønder rejste senere et mindesmærke for Otto Danneskiold-Samsøe som tak for hans hjælp med at indføre selvejet.

"Den skjulte park"

Generelt findes der masser af planer og beskrivelser af haver og parker ved landets herregårde og slotte, men af en eller anden grund er Nordfeld park kun meget sporadisk omtalt. Bortset fra den viste plan fra 1800 har det ikke været muligt at finde oplysninger om havearkitekt, planer eller udførlige beskrivelser. Hverken ejer eller lokalarkivet har oplysninger om parken. Den bedste kilde har været 'Danske slotte og herregaarde', Hassings Forlag 1944.

Udsnit af kort fra 1800 der bl.a. viser det gamle have.

HANS HANSENS HAVE

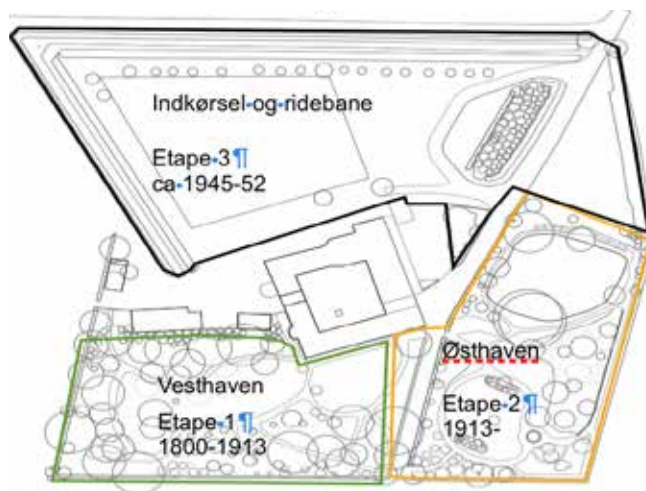
Museumsgården i Keldbylille

Den tidlige periode

Havens ældste historie begyndte i 1800 da gårdens ejer Poul Bendsen flyttede gården ud, i forbindelse med udskiftningen af Keldbylille. Der er ikke mange spor af denne have, men det var nok en nyttehave med kålgård og frugttræer.

Haven fortsatte under en række ejere med at være nyttehave, indtil Niels Peter Hansen overtog gården i 1884. Haven blev da ændret med forbillede i præstegårdshaverne - med græsplæner, blomsterbede og snoede, markerede gange. Der blev plantet mange forskellige frugttræer, hvoraf en del stadigvæk idag er i live. Desuden blev der plantet en nøddegang mod syd og et valnøddetræ. I 2005-10 er der plantet flere nye frugttræer i området - alle ældre sorter, der kunne have groet i haven i 1890-1920.

Udviklingen af haven 1800-1956. Del 1 og 2 er fredet.

"Hans Hansens have"

Hans Hansen overtog haven i 1913. I årene efter 1913 inddrog han et større område ved den eksisterende Vesthave, men vigtigst anlagde han en ny have. Østhaven blev indhegnet, og her anlagde han en prydhave med en sø, der oprindeligt havde været vanding, en stenhøj af en nedlagt stendysse, slyngende gange samt pergola langs søen med blåregn, guldregn og roser.

Haven var dengang, både med sin størrelse, men også med sit plantevalg, atypisk for en landbohave. Hans Hansen indførte flere sjældne træer og buske, og fortsatte frem til sin død i 1964 med at udvikle og ændre på haven.

I perioden 1945-1956 inddrog han det sidste område, således at han havde mulighed for at anlægge en ridebane samt en "fin" indkørsel med rosenhæk og sirbuske. Det nye område blev indhegnet med en tjørnehæk - mod øst blev der dog plantet et mirabelhegn for at bryde østenvinden.

Det runde bed med hosta og stenhøjen i baggrunden.

Da Hans Hansen var ugift undergik haven ikke den samme forandring som de fleste andre landbohaver i 1950erne og 60erne, hvor de arbejdskrævende bede og gange blev sløjfet.

Haven fra 1964 til nu

Hans Hansen havde testamenteret gården til Nationalmuseet ved sin død.

Frilandsmuseet var mest interesseret i gårdens bygninger, så en del af Hans Hansens sjældne buske og træer blev fjernet, da man ønskede at haven skulle fremstå som en bondehave fra århundredeskiftet.

I 1991 overtog Møn Kommune gården, og Møns Museum overtog driften af gården. I 2001 blev bygningerne og haven fredet

Efter at haven en tid havde fået lov til at passe sig selv, blev der mulighed for at få udarbejdet en renoveringsplan, og i 2009-10 blev der igangsat en større oprydning og genplantning.

Stuehuset set fra øst en forårsdag efter den store oprydning.

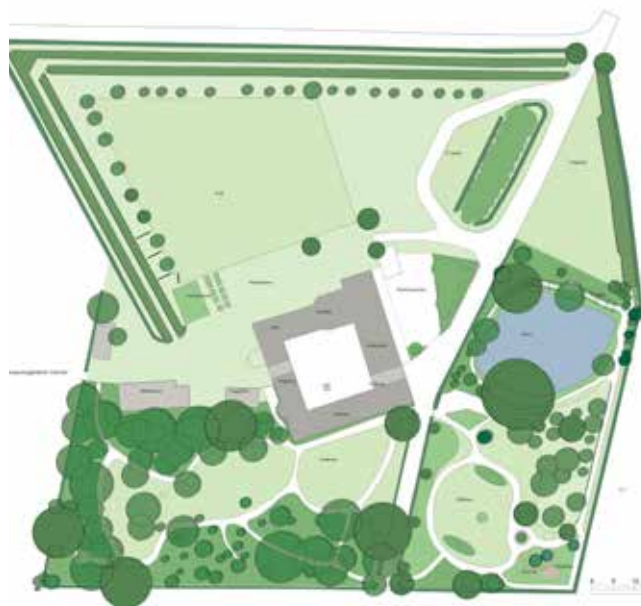

Man har forsøgt at genskabe Østhaven og indkørslen, ved at genplante stedsegrønne planter og blomstrende buske og stauder, således at haven fremstår som den kunne have set ud i perioden 1930-60.

Vedligeholdelse

I de sidste ca 15-20 år har en gruppe frivillige vedligeholdt haven, med særlig fokus på Østhaven og indkørslen. Haven fremstår i dag meget velplejet.

Plan over haven og bygningerne . De mest betydningsfulde træer og buske er vist. De slyngede havegange ses tydeligt.

STEGE VOLD

- historisk monument og rekreativt grøn oase

Stege Byvold og bygrav er en af Danmarks bedst bevarede bybefæstninger fra middelalderen, hvilket gør Stege Vold til et unikt fredet fortidsminde. Dertil er Mølleporten Danmarks bedst bevarede middelalderlige byport. Voldanlægget fungerer i dag som offentlig park og er et af byens vigtigste rekreative områder.

Stege

Stege by, Stegeborg og kirke blev anlagt nogenlunde samtidig, i begyndelsen af 1200-tallet. Stegeborg omtales første gang i en krønikenotits i 1247, men Stege er blevet opfattet som en bymæssig enhed siden 1230'erne og har været betragtet som købstad senest i 1250'erne. Stege fejre i år sit 750 års købstadsjubilæum. Stege blev befæstet omkring 1430 med en voldgrav, en vold med bymur og/eller palisadeværker, skansetårne og tre porttårne ved byens indfaldsveje fra land-

siden; Langgade, Rådhusgade og Storegade.

Igenem 1500-tallet blev befæstelsen af Stege vedligeholdt, og bygraven blev forbedret før 1510. I 1510 forsøgte lybækkerne at erobre Stege, men befæstelsen viste sit værd, og forsøget blev slået tilbage.

Stege blev igen angrebet under Svenskekrigene, men denne gang endte det ikke til Steges fordel, svenskerne erobrede Stege to gange i 1658 og 1659.

Steges storhedstid forsvandt sammen med Skånemarkedets nedgang omkring år 1500.

I slutningen af 1600-tallet hedder det sig, at bymuren på voldkronen blev nedbrudt, og materialerne blev genbrugt til nybygninger på Marienborg gods, Damsholte.

Stege vold er ca 800 m lang og indrammer middelalderbyen. Samtidig er den et vigtigt rekreativt område for byens borgere.

Byporterne ved Langgade og Rådhusgade blev revet ned i 1700-tallet. Mølleporten ved Storegade står dog intakt endnu.

I første halvdel af 1800-tallet var man blevet trætte af at se voldanlægget blive brugt som losseplads, og amtsforvalter C.L. Poulsen påbegyndte derfor en forskønnelse af anlægget til et parkområde med træer, stier og bænke.

Siden 1880 har der været stor opmærksomhed om, at Stege Vold var et unikt fortidsminde fra middelalderen, og at det er nødvendigt at sikre fortidsmindets bevaring.

I slutningen af 1960'erne blev der iværksat en ny oprydningsplan for volden, udarbejdet af havearkitekt Junggreen, der tyndede kraftigt ud i den skovagtige bevoksning på voldens skråninger og bund, for derefter at så græs. Volden blevet fredet ved en tinglysning i 1971.

Stege vold i fremtiden

Stege voldområde er en del af et levende byområde, og stilles derfor stadig overfor nye udfordringer – og muligheder. Hvor voldanlægget møder Stege Bugt lå der til for nylig ruinen af et tidligere hotel, som blev revet ned. Grunden er overtaget af kommunen, der ønsker at bygge boliger på den.

I den anden ende af volden, ned mod Stege Nor, ligger et udtjent vandværk, som snart skal nedrives. Begge steder ønsker foreninger og borgere at genskabe den historiske forbindelse mellem volden og vandet – uden for meget nybyggeri.

Der efterlyses en samlet plan for hele voldanlægget, der kan i sikre områdets bevaringsværdier og samtidig udvikle dets 'historiefortælling' og rekreative faciliteter – til gavn for både borgere og turister.

Mølleporten i dag set fra øst.

LILLIENDAL GODS

- en ny anvendelse af et herregårdsgartneri

Sidste år blev der indviet en ny skolehave på Lilliendal Gods ved Mern, hvor skoleelever fra Vordingborg Kommune kan dyrke deres egne grøntsager og tilberede sund mad af egen avl.

Jordens bedste klasselokale

En skolehave er ikke bare et langt frikvarter, men et fagligt udendørs klasselokale, hvor eleverne skal bruge masser af færdigheder undervejs i processen. Her får de en enestående mulighed for at dyrke grøntsager og komme helt tæt på processen fra jord til bord.

"Eleverne vil opdage, at det er sjovt og ikke spor svært at dyrke grøntsager, og hele oplevelsen giver lyst til at lave mad og spise sundt," fortæller Mette Heiberg, der er bestyrelsesformand i Foreningen Lilliendal Skolehave.

Men der er også andre gevinster. Når børnene sår, høster og laver mad af deres egne grøntsager, bruger de geometrien til at måle havestykker, de tæller frø, læser opskrifter og staver sig igennem grøntsagernes navne.

Det tidligere drivhus og udbygning er nænsomt istandsat.

Nyt liv til drivhus fra 1820'erne

Tilbagetrukket fra Lilliendals hovedbygning lå der indtil for nyligt, et gammelt nedslidt drivhus fra 1820'erne. I dag er drivhuset fuldstændig renoveret, med alle nødvendige faciliteter til at drive en moderne skolehave. Det gamle vækstrum er bygget om til indendørs undervisningsrum, hvor der kan arbejdes med stiklinger og forspiring. Der er etableret udekøkkener, og haven byder også på en legekrog. Så efter næsten 50 års dvale dufter der nu atter af muld og planter - præcis som dengang, hvor man dyrkede grøntsager til godsets store folkehold.

Skolehaven med drivhus griber tilbage til herregårdens oprindelige funktion og identitet, men i fornyet form med lokalsamfundets skoler og børn som målgruppe.

"Jeg håber, at børnene og skolelærerne, men også børnenes familier, får en positiv og værdifuld relation til stedet, og Lilliendal bliver mere end bare en landbrugsvirksomhed i lokalmiljøet," forklarer Mette Heiberg.

Det udendørskøkken er placeret på en grusplads tæt på haven.

"Haver til Maver"

Den almennyttige forening "Haver til Maver", der udvikler og udbreder skolehaver over hele landet, har været en afgørende samarbejdspartner. Hele filosofien bag Haver til Maver er at styrke børn og unges engagement i bæredygtighed, madkultur og sundhed.

"Det har været en ubeskrivelig stor hjælp for os at samarbejde med Haver til Maver. De har givet os viden om alt, lige fra hvordan man får et samarbejde med kommunen op at stå, til hvor mange elever der kan være om et bed. Fra udarbejdelse af undervisningsplaner til hvad der er godt at dyrke," forklarer Mette Heiberg.

Lilliendal Skolehave er etableret med støtte fra Realdania "Fremtidens Herregård", Den Europæiske Landbrugsfond, Haver til Maver og Friluftsrådet. Projektet er udviklet i samarbejde med Vordingborg Kommune. Greg Kobett fra Tegnestuen Paradehuset har været arkitekt og landskabsarkitekt på projektet.

Tekst med uddrag i fra Realdania hjemmeside

Historien bag park og gartneri

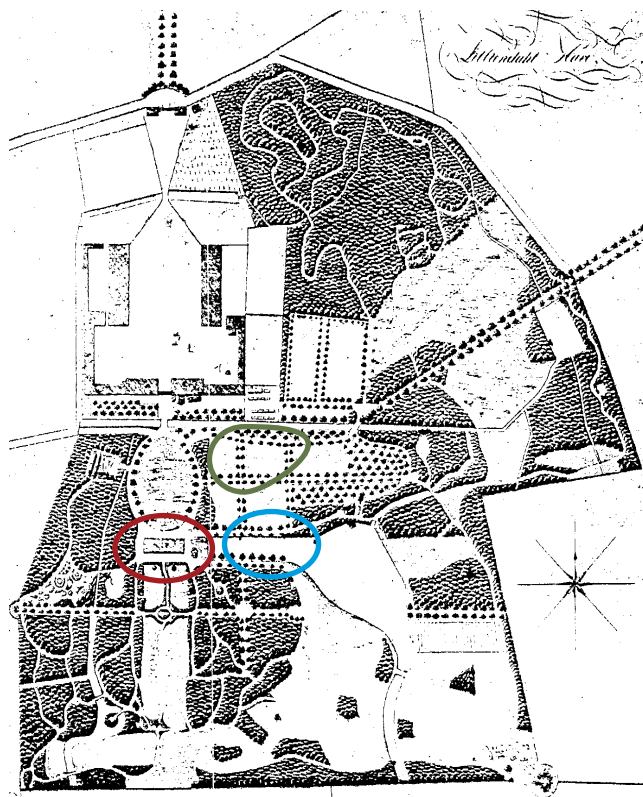
På planen fra 1826 ses hovedbygningen inden for den røde markering. På daværende tidspunkt har der været en park i engelsk stil, med alleer til Mern og Høvdingegård.

I en beskrivelse af parken fra ca. 1920 er anført, at man kan genfinde næsten alle de viste træer fra den gamle have, dog er alléen fra Høvdingegård blevet forlænget op til hovedbygningen. Umiddelbart øst for hovedbygningen er der en

sø, som på den første del har karakter af voldgrav, der senere går over i en egentlig sø. På arealet nord for den nye allé - vist med grønt - har der været drevet et herregårds-gartneri, der i den første tid primært har leveret produkter til herskabet, men som senere også solgte frugt og grønt til lokalbefolkningen.

Den nuværende park består af åbne plæner med store smukke træer og en mere tæt skovplantning mod øst og vest.

Lilliendal 1826

HISTORISK BOTANISK HAVE

Vordingborg

Historisk Botanisk Have i Vordingborg er en dejlig have. Her kan man se, hvordan dansk havekunst kunne tage sig ud i midten af 1600-tallet. Haven illustrerer den ældste danske havebog, Hans Rasmussøns *Blocks Horticultura Danica* (1647), og man kan se og dufte, hvilke urter der blev dyrket dengang. Endelig er haven et monument over G.N. Brandt og hans bestræbelser i dansk havekunst i begyndelsen af 1920-erne. Alle disse forhold gør haven unik i havebrugshistorisk og havekunstnerisk sammenhæng.

Havens historie og baggrund

Initiativet til anlæggelsen af en "historisk have" ved Vordingborg Slotsruin skyldes G.N. Brandt, som efter henvendelse fra Turistforeningen i Vordingborg var blevet bedt om at give råd og vejledning til ordning af ruinpladsen i Vordingborg. I en betænkning fra 1919 redegjorde han for de forhold, der kunne gøre stedet velordnet, stemningsfuldt og hyggeligt, herunder anlæggelse af en historisk have.

Stedet for den "historiske have" blev udset

til et afgrænset, forsænket hjørne af terrænet, hvor der i forvejen lå en have. "Det lukkede haverum, den passende størrelse, de gode læ- og jordbundsforhold, hældningen mod syd, de ærværdige træer, den særlige charme som indhegningen af ruinmuren og det gamle stengærde giver, den ejendommelige høje beliggenhed som hængende have, den smukke udsigt og omgivelserne - alt dette gør, at det vil være umuligt at finde en plads bedre egnet til dette formål".

Haven blev i 1921 udført i overensstemmelse med Brandt planer og fik navnet Historisk Botanisk Have i Vordingborg. Havens anlæg kostede 10.000 kr., som blev skaffet af Vordingborg Byråd og Turistforeningen. Arbejdet med havens anlæggelse blev lagt i hænderne på den "bekendte, kundskabsrige Gartner Hansen på Oringe". Historisk Botanisk Have er på 2200 m².

Haven er opdelt i mange haverum.

Hæk af pæoner.

Havens pleje

At pleje og udvikle en have som Historisk Botanisk Have er en krævende opgave, hvis haven skal leve op til målsætningen om at være en historisk undervisningshave. Haven skal gennem sin udformning vise, hvorledes en renæssancehave kunne tage sig ud med hække, gange, inventar og ikke mindst rigdommen af historiske planter. Det er ikke en opgave der kan løses af hvem som helst, - haven skal se ud, som passes den af selveste "den gamle gartner".

Urtebedene

Af Brandts betænkning om en "historisk have" i Vordingborg fremgår det klart, at det er "Plantesamlingen, der er afgørende..." Det er her, vi kan se "de gamle Almueplanter, der har været i Kulturens, Skønhedens og Lægekunstens tjeneste i Generationer".

Buksbomhaven

Buksbomhavens mønster er kopieret efter Horticultura Danica og repræsenterer i alt 170 meter buksbomhæk. Buksbomhaven blev genskabt i maj 1988. Buksbomhaven er omgivet af et rødmalet rækværk med guldkugler. Rækværket er beplantet med Centifolieroser i sorterne "Blanchefleur" og "Gros Chou de Hollande".

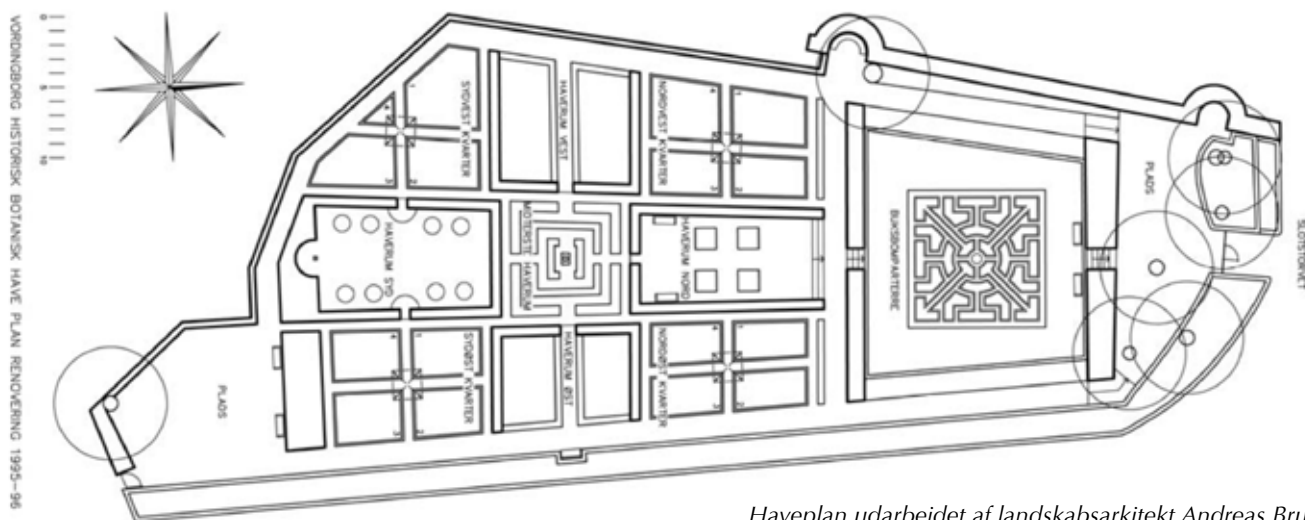
Historisk Botanisk Have i Vordingborg blev renoveret i 1996 i forbindelse med havens 75-års jubilæum.

I 2014 blev havens indgangsparti mod Slotstorvet renoveret i forbindelse med Borgcenterets opførelse

Flemming Kruse

Stadsgartner i Vordingborg Kommune fra 1985 til 2015.

Teksten stammer primært fra en artikel i "Fra Kvangård Til Humlekule"

Haveplan udarbejdet af landskabsarkitekt Andreas Bruun,

VOLDGRAVEN

-Borgcenter

Hvad slotsruinen gemte.

I forbindelse med realiseringen af Danmarks Borgcenter blev de gamle voldgrave fra 1360'erne reetableret.

Slotsruinen er et fredet fortidsminde. Der er mange restriktioner for, hvad man kan give sig i kast med. I samarbejdet med Kulturstyrelsen har man fundet løsninger, der tilgodeser Borgcentrets ønsker om at overholde alle hensyn, der skal tages på et fredet fortidsminde.

Terrænet er blevet reguleret, nogle træer er blevet fjernet og flere dele af ruinen er blevet synliggjort og kan nu formidles bedre. Derudover opsatte man markeringer af nogle af de oprindelige bygninger.

Det var i 1360'erne Valdemar Atterdag udbyggede Vordingborg slot eller borg, og det blev den danske konges største borg. Han fik bl.a. opført Gåsetårnet og etableret en op til 35 meter bred voldgrav rundt om hele borgen.

Det er den voldgrav, som nu er blevet genskabt i forbindelse med etableringen af Danmarks

Borgcenter. Voldgraven er en del af borgcentrets formidling. Man tilbageførte terrænniveauer og voldgrave til en mere oprindelig form. Man opbyggede et par nye dæmninger, og fjernede 4 små byhuse, der i begyndelsen af 1900-tallet var blevet bygget direkte på den dengang opfyldte voldgrav.

Ved udgravningen fjernede man mere end 20.000 kubikmeter jord, og man fandt mange spændende genstande fra den oprindelige borg, og dele af et af de mange tårne på ringmuren med bygningsdetaljer, der giver ny viden om middelalderens borgtårne og deres arkitektur. 8-10 meter af tårnet dukkede op, det har formentlig været mindst 15 meter højt. .

Etableringen af den nye voldgrav skete i foråret 2013. I forbindelse med Borgcenterprojektet blev der etableret 4 nye bassiner. Hertil kommer de 2 oprindelige grave ved Glambæksvej og Algade og voldgraven ved Færgegadevej. Alle voldgravene har en lav vanddybde på omkring 1,50 m.

Herbert Silz, formand for Vordingborg Bevaringsforening

Foto fra www.danmarksborgcenter.dk

BEVARINGSFORENINGER

i Vordingborg kommune

I Vordingborg kommune har tre bevaringsforeninger - en for hver af de gamle købstadskommuner Møn, Præstø og Vordingborg. Da den gamle Langebæk kommune ikke havde en bevaringsforening, dækker hver af de tre foreninger en del af Langebæk-området.

Bevaringsforeningerne arbejder på at beskytte bevaringsværdige bygninger og landskaber i kommunen. Vi arrangerer møder og ture (som denne på Bygningskulturens Dag) om bevaring. Vi arbejder tæt sammen med kommunen, og inddrages i høringer om større, nye bevaringssager. Vi tager også selv relevante sager op, tit i samarbejde med andre lokale foreninger. Dette arbejde er vigtigt nu, da kommunen er blevet så stor, at de lokale forhold nemt bliver glemt. Det lykkes ofte - ikke altid, men alligevel forholdsvis tit - at afværge trusler mod lokal kulturarv og bevaringsværdier.

Hvis du har lyst til at blive medlem - og dermed være med til at påvirke beslutninger inden for lokalplanlægning og bevaring - kan du kontakte en af formændene i foreningerne:

Bygnings- og Landskabskultur Møn:

Rigmor Nielsen, E-mail rigmor@sprove.dk

Bevaringsforeningen Præstø og omegn:

Karen Margrethe Olsen, E-mail karenmargrethe@dbmail.dk

Bevaringsforeningen Vordingborg :

Herbert Silz ,E-mail: herbert.silz@gmail.com

Kortet viser de steder vi skal besøge den 7. oktober - men ruten kan godt komme til at varierer lidt.

Bygningskulturens dag 2018

søndag 7.oktober

Bevaringsforeningerne i Vordingborg Kommune inviterer på en bustur til udvalgte eksempler på årets emne: 'Grøn Kulturarv'.

Første stop er Nordfeld Gods på Møn, hvor vi skal se parken, der er anlagt i 1874. Ejeren fortæller om sine overvejelser om at have en historisk park, der er dyr og besværlig i et moderne landbrug.

Fra Nordfeld går turen til Museumsgården i Keldbylille, hvor vi skal se Hans Hansens have, der er fredet og vedligeholdes af frivillige.

Tilbage i Stege standser vi ved Voldanlægget – hvordan skal dét anvendes fremover? Skal der bygges boliger, eller kan området videreudvikles som rekreativt område og 'historiefortællingssted' – til glæde for borgere og turister?

Turen går videre til Lilliendal hvor vi skal besøge den nye skolehave, der er anlagt i det gamle gartneri. Ejeren vil fortælle om de overvejelser, der ligger til grund for anlægget af skolehaven. Vi indtager vores frokost i haven.

Fra Lilliendal går turen til Vordingborg, hvor vi dels skal se den restaurerede voldgrav ved Borgterrænet, dels besøge Historisk Botanisk Have. Den tidligere stadsgartner vil fortælle havens historie. Haven er indstillet til fredning.

Søndag den 7. oktober

Afgang: Vordingborg fra P-pladsen på Voldgade bag Borgcentres administrationscenter kl. 9.15 og Stege havn ud for Brix Design kl. 9.45.

Husk ved tilmelding at give besked om, hvor du står på bussen! Står man på i Stege, kan vi måske hjælpe med at finde kørelejlighed hjem.

Hvis du er gangbesværet, skal du være opmærksom på, at vi skal gå en del, og at det ikke alle steder vil være muligt at sidde ned.

Retur til Vordingborg med ankomst ca. kl. 16.00.

Pris: 100.- kr pr. person, inkl. kaffe/kage og let frokost.

Af hensyn til frokost og plads i bussen er tilmelding nødvendig.

Tilmelding : Hans Thormod Nielsen, E-mail htn@rmteknik.dk, SMS: 29 91 47 20, senest den 2. oktober

Arrangementet støttes af Vordingborg kommune og er en del af Arkitekturens dag

